

Hana Whitton

1. díl trilogie

ADAM ZE ZBRASLAVI A PŘÍPAD KRÁLOVSKÉHO LEVOBOČKA

VYŠEHRAĐ

Adam ze Zbraslavi a případ královského levobočka

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Hana Whitton

Adam ze Zbraslavi a případ královského levobočka – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

HISTORICKÁ DETEKTIVKA

Hana Whitton

ADAM ZE ZBRASLAVI
A PŘÍPAD
KRÁLOVSKÉHO
LEVOBOČKA

PRVNÍ DÍL TRILOGIE

VYŠEHRAĐ

I.

Jestřábí dvůr

Královský posel Kryštof se otočil v sedle. Tiše zaklel, když za sebou zahlédl jezdce, které se snažil už nějakou dobu setřást. V houstnoucí tmě je spíš tušil, dal však na svůj instinkt a letité zkušenosti získané v královské kurýrní službě. A ty mu napovídaly, že to je nebezpečí, které nesmí podceňovat.

Pobídl koně do trysku.

Neměl jsem se v té krčmě U Solné stezky tak dlouho zdržet, blesklo mu v tu chvíli hlavou. Neměl jsem se tam vůbec zastavit. Už takhle jsem se zpozdil.

Jenže v té zájezdní hospodě měli dobré víno, a hlavně, roznášela je tam krčmářova hezká dcera Dorka. Kryštof si nikdy nenechal ujít příležitost, aby se tam stavil.

Proč jen jsem tam nepřenocoval, když se mi nepodařilo vyrazit znovu na cestu dřív? pokračoval ve zbytečných výčitkách.

Na podobné úvahy však bylo nyní pozdě.

Hned za Prahou si povšiml, že mu dělají nevítanou společnost tři jezdci. Domníval se nicméně, že je setřásl, protože ke krčmě už dorazil sám.

Jak je vidět, tak se mu to nepodařilo.

Znovu se otočil. Ti tři mu teď byli doslova v patách a Kryštof znovu proklel okamžik, kdy se rozhodl zastavit U Solné stezky. Tentokrát vezl důležitý list a musel ho bezodkladně doručit. To mu opakovaně kladl na srdce králevic Václav, když mu dopis předával.

„Ručíš mi za to hlavou, Kryštofe!“ řekl mu, když se loučili, a nebylo to v žertu. Hlas měl nezvykle vážný.

Kryštofa to překvapilo. U Václava, který si získal pověst lehkovážného mladíka libujícího si ve světských radovánkách by podobný tón nečekal.

Opět nasadil koni ostruhy. Dlouhý jezdecký plášť za ním zavlál jako temná křídla.

Cestu znal popaměti. Pravidelně tudy jezdíval s královskými listy, a tak věděl, že za lesem, do něhož se právě ponořil, už uvidí usedlost Jestřábí dvůr. Tam jistě najde útočiště před pronásledovateli.

Převíslé větve ho bolestně šlehaly po tvářích, nedbal na to však a nepřestával pobízet koně.

Konečně začaly stromy řídnout a Kryštof se ve chvíli ocitl na okraji lesa. Zvolnil a zaposlouchal se, zda nezaslechne své pronásledovatele. Noční les byl plný tajemných zvuků, avšak dusot koňských kopyt se k němu nedonesl.

Vtom rozčísil temnou oblohu oslnivý blesk a vzápětí se spustil prudký liják.

Další blesk ozářil okraj lesa, z něhož se náhle vynořili tři jezdcí, jimž nový záblesk osvětlil tváře. Muž, který je vedl, měl oči chladné jako dva kousky ledu.

Kryštof ještě zahlédl, jak natahuje samostříl, a vzápětí mu kolem hlavy zasvištěla střela. A za ní v rychlém sledu další.

Opět pobídl koně. Jestřábí dvůr, jehož okna zářila do tmy a houstnoucího deště matným přísvitem, měl už na dosah.

„Zaplať Bůh!“ zašeptal s úlevou.

Koně nyní pobízet nemusel. Vyrazil vpřed jako šipka, a tak se zanedlouho ocitli u brány dvorce.

Teď na ni stačí jen zabušit, pomyslel si Kryštof spokojeně. Přitom ho zalil příjemný pocit falešného bezpečí. Vmžiku budu uvnitř dvorce a těm třem se můžu vysmát. Nyní se mi už nemůže nic stát.

Vtom se mu do ramene zaryla další střela ze samostřílu. Bolest ho na okamžik úplně ochromila. Trvalo mu nějakou dobu, než se vzpamatoval a sebral sílu, aby zabušil na bránu.

V patře usedlosti se vzápětí rozlétla okenice a do nevlídné noci se vylilo nažloutlé světlo svíčky.

„Otevřete! Rychle!“ vykřikl Kryštof, kterého začínaly opouštět síly. „Pomozte!“

Další šipka mu však protala hrdlo. Sesul se ze sedla na chladnou vlhkou zem. Ústa mu naplnila kovová pachuč krve. Musel na zlomek okamžiku ztratit vědomí, protože se mučivá bolest nakrátko vytratila.

Nevěděl, zda je to skutečnost, nebo zda se mu to jenom zdá, když zahlédl blížícího se jezdce. Byl to ten muž s krutýma očima.

Seskočil z koně, sklonil se nad Kryštofem a jal se ho obratně prohledávat. Kryštof s sebou však na cesty nikdy žádné cennosti nebral, to bylo zlaté pravidlo každého posla.

Ostatní dva útočníci nyní prohrabávali sedlové brašny Kryštofova koně.

„Nic jsme nenašli, pane!“ ohlásil jeden z nich.

Muž sklánějící se nad Kryštofem, patrně jejich velitel, zaklel. „Kde máš ten dopis?“ obořil se vztekle na Kryštofa, když pochoopil, že ani on nenajde to, co hledá.

Kryštof mu chtěl něco odseknout, ale místo slov se mu z hrdla vydralo pouhé zachroptění. Z posledních sil, které mu ještě zbývaly, se modlil, aby jeho pronásledovatel neobjevil tajnou kapsu v širokém opasku, kam ukryl list tehdy ještě královice Václava. Vždycky to tak dělával, když převážel důležité zprávy. A tahle zřejmě důležitá musela být.

Muž teď vytáhl dlouhou dýku a zaútočil jí na Kryštofův jezdecký plášť. Nic však nenašel ani v podšívce, ani v širokých lemech. Přitiskl pak Kryštofovi hrot dýky k hrudi. „Tak kde je ten list? Víš přece moc dobře, o čem mluvíme!“ rozkřikl se na něj.

Kryštof jen zavřel oči a očekával poslední, smrtelnou ránu.

Vtom z usedlosti vyrazila skupinka ozbrojených mužů s hořícími loučemi.

Útočník znovu zaklel, vyskočil od zraněného Kryštofa a vyhoupl se do sedla. „Můžeš mluvit o štěstí, že ti příběhli na pomoc!“ křikl na něj a zmizel i se svými druhy ve tmě.

To ano, usmál se pro sebe Kryštof.

Přešel si dlaní po opasku. Ten důležitý dopis tam pořád měl.

Náhle se mu vybavila Václavova poslední slova. „Na tomhle listu závisí celý můj budoucí život, Kryštofe,“ kladl mu na srdce krátce před odjezdem, když mu ten pergamen předával. „Musíš ho doručit. A potom mi na něj přineseš odpověď, na kterou si počkáš.“

Dokument to byl natolik tajný, že nad pečetí nenesl ani jméno adresáta, to pro případ, kdyby padl do nepovolaných rukou. To znal kromě Václava pouze Kryštof.

Kryštof pohlédl na své zachránce, kteří se nad ním nyní skláněli. Jejich tváře mu splývaly v jednu světlou rozmazanou šmouhu a louče se změnily ve zlatavé zářící koule. Věděl, že mu na tomto světě příliš času už nezbývá.

Musím ten dopis předat někomu z Jestřábího dvora, uvědomil si. Těm věřím! Musím splnit slovo dané kralovici Václavovi. Jeho zpráva musí být doručena. Jen tak mohu odejít navždy s klidem.

„Tady!“ zašeptal a neobratnými prsty vytáhl z opasku list kralovice Václava. „Jsem královský posel Kryštof. Tahle zpráva musí být doručena! Závisí na ní osud mnohých. Odevzdejte ji prosím ...“

„A komu a kam máme ten list doručit, pane?“ zeptal se mladík, který se ke Kryštofovi sklonil ještě víc, aby ho lépe slyšel.

„Proboha! To je přece královský posel Kryštof!“ zvolal starší muž, který sem nyní doběhl. Také on se sklonil nad zraněným.

„Kryštofe! Pane Kryštofe!“ vypravil ze sebe zadýchaně. A po chvíli vzhlédl k mladíkovi, svému synovi, a jen zavrtěl hlavou. „Ten už nám to jméno neprozradí, Jakube. Dodýchal. Je už na pravdě Boží.“

A s těmi slovy se přežehnal křížem.

II.

Tajemství krále Václava

Adam ze Zbraslavi se jen ztěžka a neochotně probíral z hlubokého spánku, který ho však příliš neosvěžil. Nakonec ho z něj proti jeho vůli vyburcovalo vyzvánění zvonů z nedalekého kostela svatého Mikuláše.

Adam se posadil na lůžku. Zavřenými okenicemi se do komnaty prodralo pár zlatých slunečních paprsků.

Musí být určitě poledne, uvědomil si, a já slíbil otci, že se u něj dnes na Zbraslavi zastavím.

Výčitky, které se ho při tom pomyšlení rázem zmocnily, však pramenily nejen z nedodrženého slova, ale také z matné vzpomínky na včerejší noc, jež se mu začínala zvolna vynořovat z mlhy podvědomí.

Vstal, zamířil k umývadlu a ze džbánu si do něj nalil vodu. Byla ledová a vmžiku ho dokonale probudila, když si v ní opláchl tvář. Vzal si jeden z bělostných plátěných ručníků úhledně vyrovnaných vedle umývadla a osušil si jím obličej. Teprve potom přistoupil k oknu a otevřel okenici.

Záplava slunečních paprsků, která okamžitě vtrhla do komnaty, ho na okamžik oslnila.

Chvilku bezmyšlenkovitě upíral pohled na rušné náměstíčko před svatomikulášským kostelem, kde panoval jako vždy touhle dobou veselý ruch. Kocovina z noční pitky se zvolna vytrácela, až zmizela téměř nadobro.

Včerejšího večera dělal jako vždy společnost mladému českému králi Václavovi III. Začalo to docela dobře a téměř oficiálně,

protože ho přednedávnm korunovaný Václav nejprve přijal na Pražském hradě. Prý se s ním jako se svým přítelem a důvěrníkem chce poradit ve věci zásadní důležitosti, tedy tak mu to alespoň vzkázal.

„Rozhodl jsem se, že se ožením,“ oznámil Adamovi, sotva se pak usadili u krbu v knihovně.

Adama to prohlášení zase příliš nepřekvapilo, protože byl Václav už od devíti let zasnoubený s uherskou princeznou Alžbětou, dcerou krále Ondřeje. Byl to samozřejmě dynastický sňatek sjednaný diplomaticky a politicky výhodný pro obě strany, i když Alžběta prý dospěla do výjimečné krásy, a tak by nebyl žádný div, kdyby se do ní Václav doopravdy zamiloval.

Adama však překvapila králova zjevná nechuť k tomuto kroku. Václav přece musel být s podobným osudem dávno smířený. Adamovi se zdálo, jako by nyní přemlouval sám sebe, když o tom začal mluvit.

„Alžběta Uherská je prý vyhlášená krasavice. A také politické výhody, které z takového spojení Českému království poplynou...,“ začal proto ve snaze usnadnit tu situaci svému královskému příteli, který se nerad nechával spoutat povinnostmi, k nimž podle něj manželství patří. A Václav si navíc nebyl jistý ani těmi politickými výhodami. Zdálo se, že mu uherskou královskou korunu nezachrání ani sňatek s uherskou princeznou. Vláda mladičkého Václava v Uhrách skončila neslavným odchodem ze země, a to pod záštitou českých královských vojsk. Nechtěla ho tam uherská šlechta, a hlavně ho tam nechtěl římskoněmecký král Albrecht Habsburský, který uherskou korunu chystal pro někoho jiného.

Avšak Václav po Adamových slovech zatřepal netrpělivě rukou a to téměř dětské gesto Adamovi připomnělo, že Václav, ač vladař, vlastně dosud nepřestal být dítětem, a asi jim nikdy být nepřestane. A to možná právě patřilo ke kouzlu jeho mnohými tak kritizované osobnosti.

„Jenže já si neberu Alžbětu, ale Violu Těšínskou,“ upřesnil své sdělení, které rovněž vyznělo, jako by o jeho správnosti

presvědčoval hlavně sám sebe. „Ovšem předtím musím zrušit zasnoubení s Alžbětou, což bude značně nemilé.“

Adam se natáhl po poháru, který mu hned po příchodu naštěstí nalil komorník, a pořádně si lokl, avšak jen proto, aby tak skryl překvapení a získal čas k nějaké vhodné odpovědi.

„Jde o Violu, dceru těšínského knížete Měška?“ zeptal se, jako by se chtěl přesvědčit, že se nepřeslechl. O Viole jako o Václavově možné manželce se dosud nikdy neuvažovalo.

„Ano,“ přikývl Václav. „Vidím, že jsem tě tím oznámením poněkud zaskočil, ale... je to politicky výhodný sňatek, jak mi tvrdí mnozí. I když tobě vykládat nemusím, že mně o tohle v manželství v první řadě nejde.“

„I Viola Těšínská je prý vyhlášená krasavice,“ prohlásil Adam, vědom si laciné otrelosti podobných slov. Politicky výhodný sňatek to jistě mohl být, ale spíš pro Violina otce Měška, který by jistě prostřednictvím zetě Václava získal nemalý vliv u polského královského dvora a jednou by se třeba sám mohl natahovat i po polské královské koruně.

„Je opravdu moc hezká,“ přikývl Václav a také on se napil, „ovšem... nemá tu jiskru jako uherská princezna Alžběta.“ Václav se odmlčel a bezmyšlenkovitě vířil vínem v číši. „Nu, člověk nemůže mít všechno. Jak už jsem se zmínil, sňatek s ní bude znamenat politický přínos. Viola je Piastovna, třebaže ne z hlavní větve toho dynastického rodu. A my potřebujeme v Polsku oporu. Krakovský vévoda Vladislav Lokýtek brojí proti Přemyslovcům na polském trůnu. Není sám. A já nechci přijít o další královskou korunu.“ Václav dosud těžce nesl neúspěch v Uhrách.

„Je pochopitelné, že hájíš své zájmy,“ souhlasil s ním Adam. „Sňatek s Piastovnou je jistě dobrý diplomatický tah.“ Nevyznělo to dvakrát přesvědčivě. Vždyť zasnoubení s uherskou princeznou Alžbětou z dynastie Arpádovců mu nakonec uherskou korunu stejně nezajistilo.

Co by asi řekl synovu rozhodnutí král Václav II., který zemřel před pouhými několika měsíci, napadlo v tu chvíli Adama.

„Každý mi k tomu kroku radí,“ dodal Václav, kterému neuniklo Adamovo váhání.

„Každý?“ Adam jen povytáhl obočí. Kolem důvěřivého Václava, který rozdával území, statky, hrady, když byl v dobrém rozmaru, což znamenalo, když se napil, se v poslední době shromáždila početná skupina vypočítavých šlechticů tyjících ze štědrosti mladého krále.

„Třeba můj nový kancléř. A také Rajmund z Lichtenburka a Hynek z Dubé, o Jindřichovi z Lipé nemluvě,“ začal Václav vypočítávat ty dobré rádce.

„Ach tak,“ hlesl Adam. Všichni ti, které Václav jmenoval, byli prospěcháři, a také kancléři Angelimu prý ze služby u dvora plynuly tučné zisky.

„Jen o tomhle jsem s tebou dnes mluvit nechtěl, Adame,“ pokračoval Václav. „Rád bych se s tebou poradil o... jisté záležitosti. Jen tobě se mohu svěřit. Jsi věrný přítel. Nezradíš.“ Václav se odmlčel, jako by dosud zvažoval rozhodnutí podělit se s Adamem o své tajemství. „O tom, co ti nyní povím, neví nikdo. Ani s otcem jsem o tom nikdy nepromluvil, i když jsem to udělat chtěl. Jenže... na to pak už bylo pozdě, když otec onemocněl a náhle zemřel...“

Václavova další slova přerušilo tlumené přibouchnutí dveří.

„Tak tady to vidíš! To byl jistě nějaký příčinlivý a zvědavý dvořan, kterému průvan přibouchl tajná dvířka před nosem, a zabránil mu tak vyslechnout náš rozhovor, který rozhodně nebyl určený pro jeho uši. Když už jsme u těch uší, ty tu máj, jak se zdá, i zdi. Pojďme Ke Třem zlatým růžím do podhradí. Tam budeme mít jistě větší klid.“

Adam se zasmál. V hlučné krčmě U Tří zlatých růží se o klidu mluvit nedalo ani v nejmenším. „Dobře!“ přikývl nakonec. Václavova zповěď se bude týkat stejně jako obvykle jen nějaké krásky, pro niž zahořel.

Jenže toho večera k žádné zповědi nedošlo, protože se kolem mladého krále, který byl U Tří zlatých růží častým a váženým hostem, začala točit půvabná zpěvačka a tanečnice

s uhrančivýma očima a tmavými vlasy, které jí sahaly až k útlému pasu. Dnes večer tu obveselovala hosty. Vířila kolem Václava ve svůdném tanci v šatu pošítem třpytivými penízky a líbeznou píseň doprovázela tamburínou.

A tak se Václav s Adamem místo vážného rozhovoru veselili U Tří zlatých růží až do rozbřesku. Václav se pak v doprovodu své ozbrojené stráže vrátil na Hrad, zatímco Adam se nějak dostal do svého domu U Tří bílých hvězd nedaleko svatého Mikuláše.

Takhle to dopadne vždycky, pomyslel si nyní rozmrzele. Výčitky ze zanedbané povinnosti se vrátily.

Křikl na komorníka, aby mu připravil koupel. „A podkoní ať mi osedlá koně! Hned po snídani se musím vydat na cestu,“ dodal ještě.

Pokud si pospíší, zastihne ho odpoledne ve Zbraslavi.

„Myslel jsem, že už nepřijedeš!“ Zbyněk ze Zbraslavi si změřil syna přísným pohledem. Stopy po prohýřené noci nedokázala odstranit ani koupel, ani ta projížďka z Prahy do Zbraslavi. „Vidět tě tak matka, Adame!“

„Musel jsem včera dělat Jeho Veličenstvu Václavovi společnost. To přece nelze odřít! Trochu se to protáhlo...,“ začal se omlouvat Adam. Otec věděl, jak ho zasáhnout na nejcitlivějším místě. Stačilo, aby mu připomněl matku, která nedávno zemřela a na jejíž slova Adam vždycky dal. Bolelo to víc, než kdyby ho přetáhl důtkami.

„Alespoň ty bys měl mít rozum, Adame! Jsi přece o něco starší než Václav,“ pustil se otec do kázání. „Já sice vím, že to pro něj není snadné, když jeho královský otec tak náhle zemřel, ale to se stalo v červnu, a teď máme září. To Václav je nyní vladař, a tak nemůže žal donekonečna utápět ve víně a ty s ním. Má své povinnosti, a to ty také.“ Zbyněk chtěl ještě dodat, že ani čeští páni nejsou zrovna nadšení neuspořádaným vývojem situace a činy mladého krále. To, co mu byli ochotni promíjet jako kralevisci,

mu nehodlali odpouštět nyní, když dosedl na královský trůn. V sázce bylo mnohé a římskoněmecký král Albrecht čekal pouze na Václavův první chybný krok.

„Já vím, otče,“ hlesl Adam pokorně. „Já... nezapomněl jsem na své povinnosti. S vedením záznamů o našem hospodářství ti pomůžu, jak jsem slíbil. Kvůli tomu jsem přece přijel.“

„Jen kvůli tomu?“ Otec pozdvihl tázavě obočí.

Adamovi neuniklo, že je má, stejně jako skráně, protkané stříbrnými nitkami. Srdce se mu najednou sevřelo smutkem nad neúprosným uplýváním času, které proměnilo otce, muže v plné síle, ve starce a které mu navždy vzalo matku.

„Moc dobře víš, že jsem přijel hlavně kvůli tobě, otče!“ usmál se proto na něj. Nejraději by ho vzal kolem ramen, jako by ho chtěl ochránit, ale mezi muži se něco podobného považovalo za projev slabosti. A tak se toho neodvážil.

Otce jeho slova zjevně potěšila. „To je dobře,“ přikývl. „A také Klára se po tobě ptala.“

Adam si ztěžka povzdychl. Plavovlasá Klára ze Zvolského dvorce nedaleko Zbraslavi byla krásná, ušlechtilá a bohatá. To jistě v očích mnohých vyvážilo skutečnost, že pochází z nevýznamného rodu venkovské šlechty. Adam se jí kdysi dvořil, a ani nyní mu nebyla lhostejná, vázat se však nechtěl, jakkoli by obě rodiny přály jejich zasnoubení.

„Ve Zvolském dvorci se zastavím později.“

„Dobře.“ Z otcova hlasu však zazněl stín zklamání. „Ale v klášteře u opata Konráda by ses měl zastavit ještě dnes. Kladl mi na srdce, abych ti vyřídil, že si s tebou nutně potřebuje promluvit. A oba asi víme o čem.“

„Vydám se tam raději hned,“ oznámil otcí Adam. „Ty listiny týkající se hospodářství můžeme probrat večer.“ Opat cisterciáckého kláštera Konráda z Erfurtu, kterému se začalo říkat Konrád Zbraslavský, nechtěl nechat čekat. Na to si ho příliš vážil.

„To ti chválím,“ přikývl na to otec. „Do kláštera to sice není daleko, ale vezmi si čerstvého koně. O toho tvého se postará podkoní Janek.“

„Půjdu pěšky, vždyť to opravdu není daleko,“ řekl na to Adam. Cestou si chtěl utřídit myšlenky a připravit se na rozmluvu s Konrádem.

Zbyněk ze Zbraslavi jen mlčky přikývl a provázel odcházejícího syna dlouhým pohledem.

Žít dosud Adamova matka, bylo by všechno jiné, pomyslel si sklesle. Jenže to bylo opravdu pouze zbožné přání.

„Rád tě zase vidím, Adame,“ uvítal Konrád svého hosta a pokynul mu, aby se posadil naproti němu.

Slunce pozdního odpoledne, které proudilo otevřeným oknem do Konrádovy studovny, navozovalo mylný dojem vrcholícího léta. Ve vzduchu se však vznášela ostrá podzimní vůně tlejícího listí, smísená s kouřem z ohnišť.

Zakrátko nastane zima, pomyslel si Adam, a ta představa v něm z nepochopitelného důvodu vyvolala hluboký smutek.

Posadil se do pohodlného křesla a zahleděl se na zbraslavského opata, kterého znal odnepaměti a v němž spatřoval druhého otce. Tušil, že se mu i od něj dostane kázání, a v tom se neměl mýlit.

„Doprovodil jsi na Zbraslav Jeho Veličenstvo krále Václava?“ zeptal se ho Konrád nejprve po nezbytných úvodních zdvořilostech a poté, co z komnaty odešel mnich, který jim přinesl víno.

„Ne,“ odpověděl Adam udiveně. „Václav..., tedy Jeho Veličenstvo..., zůstal v Praze. Zdá se, že ho nyní čeká řada... povinností.“

Nelíbilo se mu sice, že Václavovu chystanou svatbu označil za povinnost, nevěděl však, do jaké míry se smí o Václavovy plány podělit, byť by to bylo s Konrádem.

A mimoto, Konrád o nich jistě ví, tak proč nosit dříví do lesa. Býval už rádcem Václavova otce a nyní se jím stal i Václavovi samotnému. Nebo spíš, snažil se jím být, protože s Václavem III. to snadné rozhodně nebylo.

„Jistě, přípravy na královskou svatbu s paní Violou, dcerou Měška Těšínského, jsou určitě náročné,“ poznamenal Konrád a vysvobodil tak Adama z rozpaků. „Doufejme, že to je správné rozhodnutí, i když... uherská strana to lehce neponese.“

„Máš pravdu, ovšem i uherská strana snad pochopí, že Viola Těšínská jako Piastovna usnadní postavení Jeho Veličenstva Václava v Polsku,“ řekl na to Adam, rád, že Konrád o všem ví.

„Doufejme, že ano. A doufejme také, že Viola Těšínská, ač mladičká, přivede svého manžela k rozumu,“ pokračoval Konrád, který se konečně dostal k tomu, o čem chtěl s Adamem mluvit. „Domníval jsem se, že na něj budeš mít v tomto směru dobrý vliv ty.“ S těmi slovy upřel na Adama přímý pohled.

Adam se ošil. Na některé své skutky zejména z poslední doby zrovna hrdý nebyl. „Snažím se mu být věrným přítelem,“ řekl na svou obranu. „A věřím, že Václav najde vbrzku tu pravou cestu a vykročí po ní správným směrem.“

„To tě sice chválí, ale myslím, že nastal čas, abych si s Jeho Veličenstvem promluvil od srdce já. Vzkázal jsem mu to, proto jsem se domníval, že dnes přijede s tebou.“

„Připomenu mu to,“ slíbil Adam.

„I tobě bych rád promluvil do duše, Adame. Tvůj otec si o tebe dělá velké starosti. I tys sešel z té pravé cesty, o níž ses zmiňoval. Život utrácíš v hříšných zábavách. Nad džbánkem vína v krčmě se zdají životní cíle snadné, ale je to opravdu pouhé zdání. Dosáhneš jich pouze usilovnou prací a mravným životem, ne falešnou kuráží, kterou ti dodá víno.“ Konrád pořád nespouštěl z Adama ten upřený pohled.

„Já vím,“ hlesl poraženecky Adam. Kázání od opata Konráda bylo to poslední, co po včerejší prohýřené noci potřeboval.

„To je dobře. A o své cestě k nápravě teď můžeš přemítat v kapli svatého Jakuba Většího.“

A opat Konrád mu s těmi slovy pokynul na znamení, že audience skončila.

Adam se loudal snášejícím se soumrakem ke kapli. Dóm Nanebevzetí Panny Marie, místo posledního odpočinku Přemyslovců, se majestátně tyčil proti temnějící obloze.

Zamířil do kaple, jež předtím, než vystavěli dóm, sloužila témuž účelu. Nízká postranní branka v podvečerním tichu rušivě zaskřípěla a Adam se provinile otočil, jako by se bál, že mnichy mohl ten ostrý zvuk vyrušit z nešpor.

Vtom zahlédl, jak se z výklenku odlepil temný stín. Někdo tam na něj čekal.

„Hej! Chceš mluvit se mnou?“ zavolal na něj a hmátl přitom po dýce. Mohl se nacházet na svaté půdě, ale doba byla nejistá a nebezpečná všude.

Stín se bleskurychle prosmýkl mezi tújemi obklopujícími kapli, jen černý plášť za ním divoce zavlál, a byl tentam.

Ach, jistě to byl nějaký žebrák, který hledal v kapli přístřeší na noc, pokusil se nad tím Adam mávnout rukou. Věděl však, že si jen něco namlouvá. Nákladný jezdecký plášť, do kterého se neznámý halil, by určitě nějakému chudákovi neříkal pane.

V zamyšlení vešel do kaple spoře osvětlené několika svícemi na oltáři.

Poklekl před ním a pohroužil se do modlitby.

Za mladého krále Václava. Za sebe. A hlavně za nevinnou duši Violy Těšínské.

Opat Konrád se zahleděl do tváře krále Václava III., který konečně zavítal do kláštera na Zbraslavi. Náhle se ho zmocnil pocit, že podobnou chvíli už prožil. Jako by se opět díval do tváře Václavova otce, krále Václava II., jehož rádcem se kdysi stal. Jenže tehdy se za ním vypravil on na Pražský hrad, protože se klášter ve Zbraslavi, ta pokorná obětina za popraveného otčíma Záviše z Falkenštejna, začal stavět až později.

Mladý král Václav III. byl věrný obraz svého otce – tvář s hezkými rysy, na muže až příliš jemnými, a s nazlátlou pletí

lemovaly světle kaštanové vlasy. Kolem plných rtů se mu kadeřil zlatavý vous, dosud hebký a řídký.

Jenže na rozdíl od svého otce měl mladý král Václav v rysech již vepsány první známky bouřlivého, nezřízeného života – pod velkýma tmavýma očima protkanýma sítí krvavých žilek se mu rýsovaly temné kruhy a ani ten dokonale upravený vous nedokázal skrýt první náznak hlubokých vrásek, jež se mu táhlý podél úst.

Václav mu ten upřený pohled oplatil, ale nakonec to nevydržel a uhnul očima.

„Jsem rád, žeš dnes přijel, Veličenstvo,“ prolomil nakonec Konrád jako první mlčení, které začínalo být trapné.

„Není snadné najít si chvilku času i na věci tak vznešené, jako je návštěva tvého kláštera, otče.“ Václavův hlas zněl téměř pokorně a Konrád si uvědomil, že před sebou má pouhého mladíka, třebaže oděného do královského hávu.

„Toho času bys měl jistě mnohem víc, Václave, nepromarnit ho ve světských radovánkách,“ vytkl mu Konrád. Věděl, že on si něco podobného dovolit může.

„To jistě, jenže... Potřebuji si přece od vladařských povinností odpočinout, zapomenout alespoň nakrátko na všechny ty starosti, které mi nedávají spát. Ty se dají utopit jen ve víně.“ Václavova slova byla upřímná a zazněla z nich bezradnost a téměř zoufalství. „Ztratil jsem už uherský trůn a ten polský je rovněž v ohrožení. A česká královská koruna..., nespočítal bych ty, kdo na ni mají záľusk! Nevěřím nevlastní matce Rejčce. Je ctižádostivá! A je to pořád královna, i když ovdovělá. A pak je tu její dcera Anežka, kterou otci stačila porodit před jeho smrtí.“ Václav se v tom překotném výčtu na okamžik zarazil. Rejčku neměl rád, stejně jako ji neměly rády jeho sestry Anna a Eliška. „Otec nás neměl opustit tak záhy. A hlavně ne s takovým břemenem vladařských povinností.“

Konrád si pomyslel, že to břímě je ještě větší a těžší, než se Václav patrně domnívá. Spor s římskoněmeckým králem Albrechtem, který se táhne již od dob vlády Václavova otce,

se sice podařilo poněkud uklidnit, ne však zcela vyřešit, a bude ho nutné nějak diplomaticky ukončit. Podle všeho si to vyžádá ztrátu některé z českých držav. A kromě ambiciózní královny vdovy Rejčky je tu neméně ambiciózní, i když nepřiliš schopný Jindřich Korutanský, budoucí manžel Václavovy starší sestry Anny. I jemu by se jistě titul českého krále zamlouval.

Nemělo by však cenu ještě násobit Václavovy obavy a starosti, usoudil Konrád. Na to, aby se vše zdárně vyřešilo, má přece mě, stejně jako kdysi jeho otec.

„Tvůj úkol snadný nebude, Veličenstvo, ale není jistě nesplnitelný. Rádcí, a já v jejich čele, ti budou jistě spolehlivou oporou,“ snažil se ho ujistit.

Václav viditelně pookřál. „Cením si toho, otče,“ pronesl překvapivě pokorně. Odmlčel se a teprve po chvíli dodal: „Moje sestra Eliška, která je mi ve všem velkou oporou, s tebou už určitě mluvila o mé svatbě. A některý z rádců s tebou jistě probíral přípravy na můj nadcházející sňatek s Violou Těšínskou.“

„Ano“ přikývl poněkud váhavě Konrád. Dosud se zdráhal uvěřit zprávám o chystaném sňatku českého krále s dívkou z nevýznamného rodu, které ho, stejně jako většinu dvořanů, zaskočily.

Co ho k té svatbě tak pohání? položil si Konrád i teď otázku, kterou si nepřestával klást od okamžiku, kdy se o Václavově rozhodnutí oženit se s Violou Těšínskou dozvěděl.

Politické cíle? Snaha upevnit spojením s Piastovci, byť z pobočné rodové linie, moc v Polsku? Nebo snad hezká tvářička Violy, dcery těšínského knížete Měška? Láska či pouhý chtíč, to byl přepych, který si král nemohl, ba nesměl dovolit. Jeho povinností je uzavřít dynastický sňatek, který království politicky posílí a přinese mu územní a jiné výhody.

„O přípravách na tvou svatbu samozřejmě vím,“ pokračoval Konrád, „ale... nechceš si o všem ještě promluvit cestou do baziliky Nanebevzetí Panny Marie, Veličenstvo? Jistě ses také přišel poklonit památce svého královského otce.“ Konrád chtěl této příležitosti využít, aby Václavovi pořádně promluvil do duše.

„Měl jsem to v úmyslu,“ usmál se na něj Václav.

„Dobře!“ A opat Konrád vstal, aby svému vznešenému hostu naznačil, že jejich rozmluva je prozatím u konce.

Na Prahu se snášela noc a na temné klenbě nebes zazářily první hvězdy, jasný důkaz toho, že se chystá další chladná noc s předzvěstí blížících se mrazů, třebaže byl teprve první říjnový den.

Václav, sedící u krbu, zimomřivě natáhl prokřehlé ruce k plamenům.

„Doufajme, že v Brně bude příznivější počasí,“ poznamenal a obrátil se k Adamovi. „Bylo by hezké, kdyby se svatební den vydařil.“

Ten svatební den byl určený na pátý říjen a Adam se přiklonil k názoru většiny dvořanů, že jde o úspěchaný krok. Jenže s tím se teď už nic dělat nedalo. Zítra ráno se vydají na cestu do Brna, kde oddají českého krále Václava III. s vévodovou dcerou Violou Těšínskou.

Domníval se, že si ho nyní Václav zavolal jen proto, aby s ním probral poslední podrobnosti před odjezdem.

„Vzpomínáš, jak jsem se s tebou před časem chtěl podělit o své tajemství?“ pokračoval Václav, na Adamovu odpověď však nečekal. „Tenkrát... jsme se k tomu nějak nedostali, ale teď se ti svěřit musím.“ Václav se nakrátko zahleděl do plamenů. „Já... mám dceru, Adame. Alžběta se jmenuje.“

Adam na něj zůstal v úžasu zírat. „Ale...,“ začal, marně však hledal vhodná slova.

„S Alžbětinou matkou Markétou jsem se oženit chtěl, i kdyby mi to otec, který tehdy ještě žil, zakázal. A on by mi to určitě zakázal, protože se mnou jako s kralevicem měl jistě dalekosáhlé plány. Trebas Markéta pochází z pobočné větve předních šlechticů Vítkovců, z vlivného rodu pánů z Landštejna, z nichž mnozí zastávali u dvora vysoké úřady, královská dcera to není.“ Václav se odmlčel a dolil nejprve Adamovi a pak sobě víno, které sem nechal přinést, než začal se svou zpovědí. Potom